ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 28ης Φεβρουαρίου 2008 *

Στην υπόθεση C-263/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Corte suprema di cassazione (Ιταλία) με απόφαση της 30ής Μαρτίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 16 Ιουνίου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

Carboni e derivati Srl

κατά

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Riunione Adriatica di Sicurtà SpA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, J. Malenovský και T. von Danwitz (εισηγητή), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

γενικός εισαγγελέας: J. Mazák
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον G. Albenzio, avvocato dello Stato,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τις E. Righini και J. Hottiaux,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1 της αποφάσεως 67/94/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 1994, περί επιβολής προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές στην Κοινότητα ακατέργαστων χυτοσιδήρων από αιματίτη, καταγωγής Βραζιλίας, Πολωνίας, Ρωσίας και Ουκρανίας (ΕΕ L 12, σ. 5), σε συνδυασμό με τα άρθρα 29 έως 31 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: κοινοτικός τελωνειακός κώδικας).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, της Carboni e derivati Srl (στο εξής: Carboni) και, αφετέρου, του Ministero dell'Economia e delle Finanze (Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, στο εξής: Ministero), καθώς και της Riunione Adriatica di Sicurtà SpA (στο εξής: RAS), σχετικά με τον προσδιορισμό της δασμολογητέας αξίας μιας εισαχθείσας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα παρτίδας ακατέργαστου χυτοσιδήρου ρωσικής καταγωγής, προς επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ.

Το νομικό πλαίσιο

Η βασική και η ειδική νομοθεσία αντιντάμπινγκ

3 Τα άρθρα 1, 2 και 13 της αποφάσεως 2424/88/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1988, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΕ L 209, σ. 18, στο εξής: βασική απόφαση), ορίζουν:

«*Άρθρο 1*

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει τις διατάξεις που εφαρμόζονται για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα.

Άρθρο 2

Ντάμπινγκ

Α. ΑΡΧΗ

1. Δασμός αντιντάμπινγκ μπορεί να επιβάλλεται σε κάθε προϊόν που αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ όταν η θέση του σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας προκαλεί ζημία.

2. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ όταν η τιμή εξαγωγής του στην Κοινότητα είναι μικρότερη από την κανονική αξία του ομοειδούς προϊόντος.

[...]

Άρθρο 13

Γενικές διατάξεις ως προς τους δασμούς

[...]

2. Τα μέτρα αυτά αναφέρουν ιδίως το ποσό και τον τύπο του επιβαλλόμενου δασμού, το συγκεκριμένο προϊόν, τη χώρα καταγωγής, το όνομα του προμηθευτή, αν αυτό είναι δυνατό, και την αιτιολογία τους.

3. Το ποσό των δασμών αυτών δεν μπορεί να υπερβεί το περιθώριο ντάμπινγκ ή το ποσό της επιδοτήσεως, όπως έχουν προσωρινά εκτιμηθεί ή οριστικά υπολογισθεί. Το ποσό αυτό πρέπει να είναι μικρότερο αν ο μικρότερος δασμός αρκεί για να αποκατασταθεί η ζημία.

[...]»

4 Στις 12 Ιανουαρίου 1994, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε την απόφαση 67/94, βάσει του άρθρου 11 της βασικής αποφάσεως, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα επιβολής προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ. Οι αιτιολογικές σκέψεις εξήντα τέσσερα έως εξήντα επτά της αποφάσεως 67/94 έχουν ως εξής:

«(64) Η Επιτροπή υπολόγισε το επίπεδο των τιμών στο οποίο οι ενδιαφερόμενες εισαγωγές παύουν να προκαλούν σοβαρή ζημία στην κοινοτική βιομηχανία. [...]

(65) Η Επιτροπή θεωρεί ότι εκτός από την αποκατάσταση θεμιτού ανταγωνισμού στην αγορά ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη, τα μέτρα πρέπει συγχρόνως να επιτρέπουν στις χώρες εξαγωγής να εξασφαλίζουν καλύτερη απόδοση του υπό εξέταση προϊόντος στις εξαγωγές τους.

(66) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η επιβολή ελάχιστης τιμής συνιστά μέτρο καταλληλότερο από οποιοδήποτε άλλο για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(67) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, καθόσον οι ελάχιστες τιμές εισαγωγής που θεωρούνται απαραίτητες για την άρση των επιζήμιων επιπτώσεων του ντάμπινγκ είναι, σε κάθε περίπτωση, χαμηλότερες από την κοινοτική αξία που έχει καθοριστεί για τις ενδιαφερόμενες εταιρίες, ο προσωρινός δασμός αντιντάμπινγκ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 3, της απόφασης 2424/88/ΕΚΑΧ, δεν υπερβαίνει τα περιθώρια ντάμπινγκ που έχουν καθοριστεί.»

5 Το άρθρο 1 της αποφάσεως 67/94 ορίζει:

«1. Επιβάλλεται προσωρινός δασμός αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 7201 10 19, καταγωγής Βραζιλίας, Πολωνίας, Ρωσίας και Ουκρανίας.

2. Το ποσό του δασμού ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής 149 ECU ανά τόνο (cif πριν από την επιβολή δασμού) και της δηλωθείσας τελωνειακής αξίας σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες η αξία αυτή είναι μικρότερη από την ελάχιστη τιμή εισαγωγής.

3. Εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τους τελωνειακούς δασμούς.

[…]»

6 Ο επιβληθείς με την απόφαση 67/94 προσωρινός δασμός αντιντάμπινγκ επικυρώθηκε με την απόφαση 1751/94/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 15ης Ιουλίου 1994, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές στην Κοινότητα ακατέργαστων χυτοσιδήρων από αιματίτη καταγωγής Βραζιλίας, Πολωνίας, Ρωσίας και Ουκρανίας (ΕΕ L 182, σ. 37). Το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής ορίζει:

«Το ποσό του [εν λόγω] δασμού ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής των 149 ECU ανά τόνο και της δασμολογικής αξίας που έγινε αποδεκτή (τιμή ελεύθερο στα κοινοτικά σύνορα), σε όλες τις περιπτώσεις όπου αυτή η αξία είναι χαμηλότερη από την παραπάνω τιμή.»

Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας και οι διατάξεις εφαρμογής του

7 Τα άρθρα 28 έως 31 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ορίζουν:

«*Άρθρο 28*

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία για την εφαρμογή του δασμολογίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και άλλων μέτρων εκτός των δασμολογικών που θεσπίζονται από ειδικές κοινοτικές διατάξεις στα πλαίσια των εμπορικών συναλλαγών.

Άρθρο 29

1. Δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ενδεχομένως κατόπιν προσαρμογής που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33, εφόσον:

[...]

δ) ο αγοραστής και ο πωλητής δεν συνδέονται μεταξύ τους, ή εάν συνδέονται, η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για δασμολογικούς σκοπούς δυνάμει της παραγράφου 2.

2. α) Για να καθορισθεί αν η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για τους σκοπούς εφαρμογής της παραγράφου 1, το γεγονός ότι ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους δεν συνιστά αυτό καθαυτό επαρκή αιτία, ώστε να θεωρηθεί η συναλλακτική αξία ως απαράδεκτη. Αν παραστεί ανάγκη, εξετάζονται οι περιστάσεις που ανάγονται στην πώληση και η συναλλακτική αξία γίνεται δεκτή εφόσον οι σχέσεις αυτές δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Εάν αφού ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που παρέχει ο διασαφητής ή οι οποίες λαμβάνονται από άλλες πηγές, η τελωνειακή διοίκηση έχει λόγους να θεωρεί ότι οι σχέσεις αυτές επηρέασαν την τιμή, ανακοινώνει τους λόγους αυτούς στο διασαφητή και του παρέχει εύλογη δυνατότητα απαντήσεως. Κατόπιν αιτήσεως του διασαφητή, οι λόγοι του ανακοινώνονται εγγράφως.

[...]

Άρθρο 30

1. Όταν η δασμολογητέα αξία δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 29, εφαρμόζονται διαδοχικά οι διατάξεις της παραγράφου 2, στοιχεία α΄, β΄, γ΄ και δ΄ […].

2. Οι δασμολογητέες αξίες που καθορίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι οι ακόλουθες:

α) συναλλακτική αξία πανομοιότυπων εμπορευμάτων, […]

β) συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων, […]

γ) η αξία που βασίζεται επί της τιμής μονάδος που αντιστοιχεί στις πωλήσεις μέσα στην Κοινότητα εισαγομένων εμπορευμάτων ή πανομοιότυπων ή ομοειδών εισαγομένων εμπορευμάτων οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά τη μεγαλύτερη ποσότητα και γίνονται, μέσα στην Κοινότητα, προς πρόσωπα που δεν συνδέονται με τους πωλητές·

δ) η υπολογιζόμενη αξία, […]

Άρθρο 31

1. Αν η δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθορισθεί κατ' εφαρμογή των άρθρων 29 και 30, καθορίζεται, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία εντός της Κοινότητας, με εύλογο τρόπο συμβιβαζόμενο με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις:

— της συμφωνίας περί θέσεως σε εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου,

— του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου,

— και των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

2. Η δασμολογητέα αξία που καθορίζεται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 δεν βασίζεται:

[…]

β) επί του συστήματος που προβλέπει την αποδοχή, για δασμολογικούς σκοπούς, της υψηλότερης μεταξύ δύο εναλλακτικών αξιών·

[…]

η) επί αυθαιρέτων ή πλασματικών αξιών.»

8 Το παράρτημα 23 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 (ΕΕ L 253, σ. 1, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής), τιτλοφορείται «Ερμηνευτικές σημειώσεις στον τομέα της δασμολογητέας αξίας». Το σημείο 2 των σημειώσεων του παραρτήματος αυτού σχετικά με το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα έχει ως εξής:

«Οι μέθοδοι εκτιμήσεως των οποίων πρέπει να γίνεται χρήση δυνάμει του άρθρου 31, παράγραφος 1, [του κώδικα αυτού] θα πρέπει να είναι οι οριζόμενες από τα άρθρα 29 και 30, παράγραφος 2, [αυτού], αλλά μια εύλογη ελαστικότητα κατά την εφαρμογή των μεθόδων αυτών θα ήταν σύμφωνη με τους στόχους και τις διατάξεις του άρθρου 31, παράγραφος 1.»

9 Με τον κανονισμό αυτόν, η Επιτροπή θέσπισε διατάξεις εφαρμογής του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Ειδικότερα, με το άρθρο 147, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, ως ίσχυε τον Ιούνιο του 1994, δηλαδή κατά τον χρόνο εισαγωγής της παρτίδας ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη ρωσικής προελεύσεως, η οποία αποτελεί την αφετηρία της υποθέσεως της κύριας δίκης, διευκρινίζονταν τα εξής:

«Για τον σκοπό του άρθρου 29 του [κοινοτικού τελωνειακού] κώδικα, το γεγονός ότι τα εμπορεύματα που αποτελούν το αντικείμενο πώλησης [διασαφούνται] για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πρέπει να θεωρηθεί ως επαρκής ένδειξη ότι αυτά επωλήθησαν προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Το ίδιο συμβαίνει σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την τελωνειακή εκτίμηση και κάθε μία από τις τιμές, οι οποίες έχουν προκύψει από τις πωλήσεις αυτές, δύναται να ληφθεί ως βάση εκτίμησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 178 έως 181.»

10 Τα άρθρα 178 έως 181 του κανονισμού εφαρμογής αφορούν τη δήλωση στοιχείων και την προσκόμιση εγγράφων σχετικών με τη δασμολογητέα αξία. Με τον κανονισμό (ΕΚ) 3254/94 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 (ΕΕ L 346, σ. 1), προστέθηκε στον κανονισμό εφαρμογής το άρθρο 181α, το οποίο ορίζει:

«1. Οι τελωνειακές αρχές δεν υποχρεούνται να καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων βάσει της μεθόδου της συναλλακτικής αξίας εάν, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2, λόγω ευλόγων αμφιβολιών δεν ικανοποιούνται από το γεγονός ότι η δηλούμενη αξία αντιπροσωπεύει το πράγματι πληρωθέν ή πληρωτέο ποσό όπως αναφέρεται στο άρθρο 29 του [κοινοτικού] τελωνειακού κώδικα.

2. Όπου οι τελωνειακές αρχές έχουν τις αμφιβολίες που περιγράφονται στην παράγραφο 1 δύνανται να ζητούν πρόσθετες πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 178, παράγραφος 4. Εάν οι αμφιβολίες αυτές εξακολουθούν να παραμένουν, οι τελωνειακές αρχές πρέπει να κοινοποιούν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, πριν λάβουν την τελική απόφαση, γραπτώς εφόσον αυτό ζητείται, την αιτιολογία στην οποία στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές και του παρέχουν λογικά περιθώρια απάντησης. Η τελική απόφαση καθώς και η σχετική αιτιολόγησή της κοινοποιούνται στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγγράφως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

11 Τον Μάιο του 1994, η Carboni αγόρασε από την εδρεύουσα στη Γένοβα (Ιταλία) Commercio Materie Prime CMP SpA (στο εξής: CMP) μια παρτίδα ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη ρωσικής καταγωγής, την οποία η CMP είχε αγοράσει από την εδρεύουσα στη Λεμεσό (Κύπρος) OME-DTECH Electronics LTD (στο εξής: OME-DTECH). Τον Ιούνιο του 1994, ο εκτελωνιστής της Carboni, η SPA-MAT Srl, υπέβαλε στο τελωνείο της Molfetta (Ιταλία), για λογαριασμό της Carboni, διασάφηση εισαγωγής της παρτίδας αυτής, για την οποία δηλώθηκε αξία 151 ECU ανά τόνο και η οποία εκτελωνίστηκε στο λιμάνι αυτό μετά την καταβολή, στις 14 Ιουνίου 1994, τελωνειακών δασμών.

12 Με πρακτικό βεβαιώσεως της 16ης Ιουλίου 1994, οι τελωνειακές αρχές ενημέρωσαν την Carboni, μέσω της SPA-MAT Srl, ότι το καταβληθέν ποσό έπρεπε να προσαυξηθεί, σύμφωνα με την απόφαση 67/94, με δασμό αντιντάμπινγκ ίσο με τη διαφορά μεταξύ της τιμής των 149 ECU ανά τόνο και της δασμολογητέας αξίας, διότι οι εν λόγω αρχές αμφισβητούσαν ότι η δηλωθείσα αξία ήταν πραγματική.

13 Η Carboni προσκόμισε την εγγύηση για το ποσό που της ζητήθηκε ως δασμός αντιντάμπινγκ από τον εγγυητή, δηλαδή τη RAS, αλλά προσέφυγε στο Tribunale di Bari (πρωτοβάθμιο δικαστήριο του Bari) κατά του Ministero και της RAS, αμφισβητώντας τη νομιμότητα της επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ και, συνεπώς, την υποχρέωση συστάσεως εγγυήσεως.

14 Η Carboni προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι η αναγραφόμενη στο τιμολόγιο της CMP τιμή των 151 ECU ανά τόνο ήταν υψηλότερη από την κατώτατη τιμή εισαγωγής (149 ECU ανά τόνο) και, επομένως, κακώς επιβλήθηκε δασμός αντιντάμπινγκ.

15 Το Ministero υποστήριξε ότι η διασάφηση συνοδευόταν από μη έγκυρο πιστοποιητικό καταγωγής και ότι η αναγραφόμενη στο προσωρινό τιμολόγιο της CMP τιμή ήταν εικονική. Επισήμανε, σχετικά, ότι η τιμή που αναγραφόταν στο εκδοθέν από την OME-DTECH τιμολόγιο της προγενέστερης πωλήσεως προς τη CMP ήταν 130,983 ECU ανά τόνο, με συνέπεια να προκύπτει αρνητική διαφορά σε σχέση με την κατώτατη τιμή εισαγωγής που είχε οριστεί με την απόφαση 67/94.

16 Με απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2000, το Tribunale di Bari απέρριψε την προσφυγή της Carboni, με το αιτιολογικό ότι ο μηχανισμός προστασίας της ευρωπαϊκής αγοράς, δια της επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ, έπρεπε να κινηθεί κατά την είσοδο του εμπορεύματος στην Κοινότητα, δηλαδή κατά την πρώτη αγορά του εμπορεύματος από κοινοτικό επιχειρηματία.

17 Η Carboni άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Corte d'apello di Bari (εφετείο του Bari), το οποίο την απέρριψε ως αβάσιμη. Κατά το εν λόγω δικαστήριο, η φράση «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία» του άρθρου 201 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα σημαίνει διάθεση του εμπορεύματος στην κοινοτική αγορά, πράγμα που επιβάλλει να λαμβάνεται υπόψη η αγορά του εμπορεύματος από τον πρώτο κοινοτικό επιχειρηματία. Πράγματι, σε αντίθετη περίπτωση, θα ήταν ευχερής η καταστρατήγηση της νομοθεσίας αντιντάμπινγκ.

18 Η Carboni άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Corte suprema di cassazione (ακυρωτικό δικαστήριο). Κατ' αναίρεση, η Carboni προέβαλε, μεταξύ άλλων, αφενός, ότι το εμπόρευμα τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία από τη στιγμή κατά την οποία εισέρχεται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας και όχι όταν απλώς αγοράζεται από κοινοτικό επιχειρηματία σε κράτος εκτός της Κοινότητας. Η λειτουργία που επιτελεί ο δασμός αντιντάμπινγκ δεν συνίσταται στην επιβολή κυρώσεως στο κράτος παραγωγής, ώστε να αποτρέπεται η εξαγωγή του εμπορεύματος σε συγκεκριμένη τιμή, αλλά στο να μην εισάγεται στην κοινοτική αγορά εμπόρευμα πωλούμενο σε τιμή κάτω του κόστους, πράγμα που θα είχε αρνητικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό.

19 Αφετέρου, η Carboni επικαλέστηκε το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 1751/94, καθώς και την εισαγωγική φράση του άρθρου 29, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπου ορίζεται ότι «δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα [...] τιμή». Η Carboni κατέληξε ότι, ελλείψει επιφυλάξεων όσον αφορά το αν το τιμολόγιο αγοράς που εξέδωσε η CMP είναι πραγματικό, το ποσό που κατέβαλε η CMP δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, καθώς η διαφορά τιμής μεταξύ των δύο πωλήσεων δικαιολογείται από διαφόρους παράγοντες, όπως η αμοιβή του μεσολαβητή, το κόστος μεταφοράς και η ανάληψη κινδύνων.

20 Κατά το Ministero, η ratio legis της νομοθεσίας αντιντάμπινγκ οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ζημία στην κοινοτική αγορά δεν επέρχεται μόνο στην περίπτωση που εισέρχονται στο κοινοτικό τελωνειακό έδαφος εμπορεύματα σε τιμή κάτω του κόστους, αλλά και στην περίπτωση που ένας κοινοτικός επιχειρηματίας αποκτά τα εν λόγω εμπορεύματα σε τιμή χαμηλότερη από αυτή που πρέπει να καταβάλλουν άλλοι κοινοτικοί επιχειρηματίες.

21 Το Corte suprema di cassazione διερωτάται αν οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επιλέξουν ως βάση για την επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ την αξία που αντιστοιχεί στην τιμή που ορίστηκε για το εν λόγω εμπόρευμα στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής βάσει της οποίας έγινε η διασάφηση ή, με άλλα λόγια, αν το κρίσιμο χρονικό σημείο είναι αυτό της πωλήσεως με σκοπό την εξαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ανεξαρτήτως της προσκομίσεως του εμπορεύματος στο τελωνείο.

22 Συγκεκριμένα, το Corte suprema di cassazione κρίνει ότι πρέπει να εξεταστεί αν, στην ελευθερία του επιχειρηματία να επιλέξει, για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, την τιμή που καταβλήθηκε για τα εν λόγω εμπορεύματα στο πλαίσιο συναλλαγής προγενέστερης εκείνης βάσει της οποίας έγινε η διασάφηση, αντιστοιχεί όμοια εξουσία της τελωνειακής αρχής.

23 Αφού διαπίστωσε ότι το Δικαστήριο δεν έχει αποφανθεί επί του ανακύψαντος στην υπόθεση της κύριας δίκης νομικού ζητήματος, το Corte suprema di cassazione αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Μπορεί, σύμφωνα με τις αρχές του κοινοτικού τελωνειακού δικαίου, να χρησιμοποιήσει η τελωνειακή αρχή ως βάση για την επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ, όπως ο ορισθείς με την απόφαση 67/94 [...], την τιμή στην οποία τα εμπορεύματα αυτά πωλήθηκαν στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης εκείνης βάσει της οποίας έγινε η διασάφηση, όταν ο αγοραστής είναι κοινοτικό φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή, εν πάση περιπτώσει, όταν σκοπός της πωλήσεως είναι η εισαγωγή στην Κοινότητα;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

24 Με το ερώτημα που υποβάλλει, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν, για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ, οι σχετικοί κανόνες της κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας επιτρέπουν στις τελωνειακές αρχές να προσδιορίζουν τη δασμολογητέα αξία βάσει της τιμής που ορίστηκε για το ίδιο εμπόρευμα στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης εκείνης για την οποία έγινε η διασάφηση.

25 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, αν οι τελωνειακές αρχές δύνανται, εν γένει, να λαμβάνουν ως βάση για την επιβολή του επιβληθέντος με την ως άνω απόφαση δασμού αντιντάμπινγκ την τιμή που ορίστηκε στο πλαίσιο προγενέστερης πωλήσεως των ίδιων εμπορευμάτων, ακόμη και αν η δηλωθείσα τιμή αντιστοιχεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον εισαγωγέα

τιμή. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, πρέπει να εξεταστεί, δεύτερον, αν οι τελωνειακές αρχές έχουν τουλάχιστον τέτοια δυνατότητα, οσάκις αμφισβητούν αν η τιμή που δηλώθηκε κατά τη διασάφηση είναι πραγματική.

Σχετικά με τη δυνατότητα των τελωνειακών αρχών να χρησιμοποιούν προγενέστερη πώληση ως βάση για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ, οσάκις η δηλωθείσα τιμή αντιστοιχεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον εισαγωγέα τιμή

26 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν οι τελωνειακές αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν ως βάση για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ την τιμή που ορίστηκε για τα επίμαχα εμπορεύματα στο πλαίσιο προγενέστερης πωλήσεως, ακόμη και αν η δηλωθείσα τιμή αντιστοιχεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον εισαγωγέα τιμή, πρέπει να ερμηνευθεί η έννοια «δηλωθείσας τελωνειακής αξίας» του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94.

27 Σημειωτέον, καταρχάς, ότι ο όρος «τελωνειακή αξία» αντιστοιχεί στη δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων, όπως αυτή ορίζεται στο πλαίσιο της τελωνειακής νομοθεσίας (βλ., κατ' αναλογία απόφαση της 29ης Μαΐου 1997, C-93/96, ICT, Συλλογή 1997, σ. I-2881, σκέψη 14). Με βάση τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, πρέπει εφαρμοστεί το άρθρο 29, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, το οποίο ορίζει ότι ο όρος αυτός αντιστοιχεί στη «συναλλακτική αξία, δηλαδή [στην] πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας», ενδεχομένως κατόπιν προσαρμογής πραγματοποιούμενης σύμφωνα με άλλες σχετικές διατάξεις του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

28 Με το εν λόγω άρθρο 29, παράγραφος 1, διευκρινίζεται ότι η δασμολογητέα αξία αφορά μόνον τα εμπορεύματα που «πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το

τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας». Επομένως, κατά τον χρόνο της πωλήσεως, πρέπει να αποδεικνύεται ότι τα εμπορεύματα καταγωγής τρίτου κράτους θα μεταφερθούν στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας [βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1224/80 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1980, περί της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 218), διάταξη κατ' ουσίαν ταυτόσημη με αυτή του άρθρου 29, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, απόφαση της 6ης Ιουνίου 1990, C-11/89, Unifert, Συλλογή 1990, σ. I-2275, σκέψη 11].

29 Κατά το άρθρο 147, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού εφαρμογής, το γεγονός ότι τα εμπορεύματα που αποτελούν το αντικείμενο πωλήσεως διασαφούνται για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πρέπει να θεωρηθεί επαρκής ένδειξη ότι πληρούται η εν λόγω προϋπόθεση. Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου 147, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, διευκρινιζόταν ότι το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που, πριν από την τελωνειακή εκτίμηση, έχουν πραγματοποιηθεί διαδοχικές πωλήσεις.

30 Επομένως, σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων, μπορούν να ληφθούν υπόψη, για τον προσδιορισμό της «συναλλακτικής αξίας», κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, οι τιμές που ορίστηκαν στο πλαίσιο πωλήσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μετά την εξαγωγή, αλλά προτού το εμπόρευμα τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Unifert, σκέψη 13).

31 Συνεπώς, σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων εμπορευμάτων με σκοπό την εισαγωγή τους στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ο εισαγωγέας μπορεί ελεύθερα να επιλέξει ποια από τις τιμές που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο της κάθε πωλήσεως θα χρησιμοποιήσει ως βάση προσδιορισμού της δασμολογητέας αξίας των εν λόγω εμπορευμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σε θέση να προσκομίσει, όσον αφορά την επιλεγείσα τιμή, όλα τα στοιχεία και έγγραφα που είναι απαραίτητα για τις τελωνειακές αρχές (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα απόφαση Unifert, σκέψεις 16 και 21).

32 Αφού διευκρινίστηκε, όσον αφορά την «τελωνειακή αξία», ότι η έννοια αυτή παραπέμπει στην τελωνειακή νομοθεσία και, επομένως, ότι ο εισαγωγέας διαθέτει την περιγραφόμενη στην προηγούμενη σκέψη δυνατότητα επιλογής, πρέπει να εξεταστεί η σημασία της προσθήκης σε αυτή της λέξεως «δηλωθείσα», προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα του Corte suprema di cassazione αν η τελωνειακή αρχή έχει επίσης τη δυνατότητα να επιλέξει την τιμή προγενέστερης πωλήσεως ως βάση για την επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ.

33 Με την προσθήκη της λέξεως «δηλωθείσα» καθίσταται σαφές, από το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94, ότι η βάση επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ δεν είναι η δασμολογητέα αξία αυτή καθαυτή, αλλά η δασμολογητέα αξία που δήλωσε ο εισαγωγέας. Επομένως, από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη, για την επιβολή δασμού αντιντάμπινγκ, οι τιμές πωλήσεως που προηγήθηκαν εκείνης που χρησιμοποίησε ο εισαγωγέας για τη διασάφηση. Προκύπτει, δηλαδή, βάσει του γράμματος και μόνον του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94, ότι οι τελωνειακές αρχές δεν έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ως βάση καθορισμού της δασμολογητέας αξίας, για τον προσδιορισμό δασμού αντιντάμπινγκ, την τιμή της πρώτης πωλήσεως.

34 Εντούτοις, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι τελωνειακές αρχές μπορούσαν να προσδιορίσουν τον δασμό βάσει της πωλήσεως του ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη από την OME-DTECH στη CMP, διότι η δεύτερη επιχείρηση είναι κοινοτική. Η Επιτροπή, ενώ δέχεται ότι, σύμφωνα με το γράμμα της αποφάσεως 67/94, η μόνη δυνατότητα υπολογισμού του μεταβλητού δασμού είναι βάσει της τιμής της τελευταίας συναλλαγής που δηλώνεται στη διασάφηση, επισημαίνει, πάντως, ότι ο σκοπός ενός μέτρου αντιντάμπινγκ στηριζόμενου στον καθορισμό κατώτατης τιμής εισαγωγής μπορεί ευχερώς να καταστρατηγηθεί και ότι η χρήση της τιμής που ορίστηκε στο πλαίσιο της τελευταίας πωλήσεως παρουσιάζει «ορισμένες δυσχέρειες» όσον αφορά την εξυπηρέτηση των σκοπών του τελωνειακού δικαίου, αφενός, και των μεταβλητών δασμών αντιντάμπινγκ που στηρίζονται σε κατώτατη τιμή εισαγωγής, αφετέρου.

35 Υπενθυμίζεται, σχετικά, ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94 προβλέπει ρητώς και σαφώς ότι σημείο αναφοράς για τον προσδιορισμό δασμού αντιντάμπινγκ είναι η δηλωθείσα δασμολογητέα αξία. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί, καταρχάς, αν τα επιχειρήματα της Ιταλικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής είναι βάσιμα, καθώς και αν, ενδεχομένως, είναι ικανά να ανατρέψουν το συμπέρασμα που επιβάλλει το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94.

36 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα της Ιταλικής Κυβερνήσεως σχετικά με το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 1751/94, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ, κρίνεται ότι ο όρος «δασμολογική αξία που έγινε αποδεκτή» της διατάξεως αυτής εκφράζει το προφανές ότι η τιμή που ορίζει ο δηλών δεν είναι δεσμευτική όσον αφορά τον προσδιορισμό του δασμού αντιντάμπινγκ.

37 Συγκεκριμένα, το άρθρο 29, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα προβλέπει ότι η δασμολογητέα αξία, δηλαδή η συναλλακτική αξία, μπορεί να υποστεί προσαρμογή πραγματοποιούμενη σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του κώδικα αυτού. Εξάλλου, όπως προκύπτει, π.χ., από το άρθρο 29, παράγραφοι 1, στοιχείο δ΄, και 2, του εν λόγω κώδικα, οι τελωνειακές αρχές έχουν την ευχέρεια να εξετάζουν και, ενδεχομένως, να μη δεχθούν την τιμή που ορίζει ο δηλών. Επομένως, από τη διατύπωση του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 1751/94 δεν προκύπτει ένδειξη που να αναιρεί το συμπέρασμα που επιβάλλει το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94.

38 Δεύτερον, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σκοπός των κανόνων αντιντάμπινγκ και, για τον λόγο αυτόν, να κριθούν όλα τα στάδια μιας διαδοχικής πωλήσεως, χωρίς υπερβολική προσκόλληση στο γράμμα του νόμου. Στην

περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων που έχουν ως αποτέλεσμα να τεθεί το εμπόρευμα σε ελεύθερη κυκλοφορία, οι πωλήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί προκειμένου να εισαχθεί το εμπόρευμα στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας πρέπει να θεωρηθούν προκαταρκτικά στάδια της εισαγωγής και, επομένως, το χρονικό σημείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό της δασμολογητέας αξίας, ενόψει της επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ, είναι οπωσδήποτε αυτό της πρώτης αγοράς του εμπορεύματος από κοινοτικό επιχειρηματία, διότι τότε είναι που το εμπόρευμα εισέρχεται στην «κοινοτική αγορά».

39 Όπως ορθώς επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 56 έως 58 των προτάσεών του, από τα άρθρα 1 και 2, παράγραφος 1, της βασικής αποφάσεως προκύπτει ότι σκοπός των κανόνων αντιντάμπινγκ είναι η άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων και ότι δασμός αντιντάμπινγκ είναι δυνατό να επιβάλλεται σε κάθε προϊόν που αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ, εφόσον η θέση του σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας προκαλεί ζημία.

40 Υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών, η εφαρμογή ενός μέτρου αντιντάμπινγκ προϋποθέτει, επομένως, εισαγωγή των εμπορευμάτων στην κοινοτική αγορά και πρόκληση ζημίας στην κοινοτική βιομηχανία. Αντικείμενο της νομοθεσίας αντιντάμπινγκ δεν είναι αυτή καθαυτή η πώληση των εμπορευμάτων, όπως είναι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η πρώτη πώληση ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη από την OME-DTECH στη CMP, εφόσον τα εμπορεύματα αυτά όντως δεν εξάγονται με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας ούτε τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας. Πράγματι, σκοπός των δασμών αντιντάμπινγκ είναι η εξουδετέρωση του περιθωρίου ντάμπινγκ που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της τιμής της πραγματοποιούμενης προς την Κοινότητα εξαγωγής και της κανονικής αξίας του προϊόντος, προς άρση των επιπτώσεων της εισαγωγής των επίμαχων εμπορευμάτων στην Κοινότητα. Όπως προκύπτει από την εξηκοστή τέταρτη και την εξηκοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 67/94, στην περίπτωση του ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη, η κατώτατη τιμή των 149 ECU ανά τόνο αντιστοιχεί στο επίπεδο τιμής όπου οι εισαγωγές αυτές παύουν να προκαλούν σοβαρή ζημία στην κοινοτική βιομηχανία.

41 Επομένως, ο σκοπός των κανόνων αντιντάμπινγκ δεν συνεπάγεται, καταρχήν, προσδιορισμό του δασμού αντιντάμπινγκ βάσει της τιμής που ορίστηκε στο πλαίσιο προγενέστερης πωλήσεως των οικείων εμπορευμάτων, εφόσον η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον δηλούντα τιμή είναι ίση ή μεγαλύτερη από την κατώτατη τιμή που προβλέπει το μέτρο αντιντάμπινγκ.

42 Εντούτοις, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει, ειδικότερα, ότι από τον σκοπό της αποφάσεως 67/94 προκύπτει ότι, σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων με σκοπό την εισαγωγή στο έδαφος της Κοινότητας, κατόπιν των οποίων το εμπόρευμα τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία, καθοριστική σημασία για την επιβολή του δασμού αντιντάμπινγκ έχει η πρώτη αγορά του εμπορεύματος από κοινοτικό επιχειρηματία. Συγκεκριμένα, ζημία στην κοινοτική αγορά μπορεί να προκύψει όχι μόνον από την είσοδο, στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, εμπορευμάτων σε ευτελή τιμή, αλλ' επίσης από το γεγονός ότι ένας κοινοτικός επιχειρηματίας ευνοείται σε σχέση με άλλους κοινοτικούς επιχειρηματίες, καθώς αγοράζει τα εν λόγω εμπορεύματα σε χαμηλότερη τιμή από τους άλλους.

43 Η επιχειρηματολογία αυτή προϋποθέτει ότι, σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων, ο σκοπός της αποφάσεως 67/94 θα μπορούσε να καταστρατηγηθεί ακόμη και αν, όπως συμβαίνει στην υπόθεση της κύριας δίκης, η τιμή της τελευταίας πωλήσεως, κατόπιν της οποίας το εμπόρευμα τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία, είναι υψηλότερη από την κατώτατη τιμή εισαγωγής.

44 Παρατηρείται, σχετικά, ότι το γεγονός και μόνον ότι ένας κοινοτικός επιχειρηματίας μπορεί να ευνοηθεί σε σχέση με άλλους κοινοτικούς επιχειρηματίες, αγοράζοντας εμπορεύματα σε τιμή χαμηλότερη από αυτή που πλήρωσαν οι άλλοι, δεν θίγει τον σκοπό της αποφάσεως 67/94. Συγκεκριμένα, σκοπός της αποφάσεως αυτής δεν είναι να περιοριστούν τυχόν κέρδη των εισαγωγέων, αλλά, όπως προκύπτει από την εξηκοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω αποφάσεως, να μη προκληθεί σοβαρή ζημία στην κοινοτική βιομηχανία, δηλαδή στους παραγωγούς.

45 Τρίτον και τελευταίο, η Ιταλική Κυβέρνηση, υποστηριζόμενη από την Επιτροπή, προβάλλει ότι ο ορισθείς με την απόφαση 67/94 μεταβλητός δασμός αντιντάμπινγκ μπορεί ευχερώς να καταστρατηγηθεί, ιδίως δια της κάθετης αντισταθμίσεως των τιμών, η οποία εφαρμόζεται σε άλλα προϊόντα, ή δια της δηλώσεως τεχνητά αυξημένων τιμών.

46 Υπενθυμίζεται, σχετικά, ότι, κατά το άρθρο 13, παράγραφος 2, της βασικής αποφάσεως, τα μέτρα επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ ορίζουν, ειδικότερα, το ποσό και το είδος του επιβαλλόμενου δασμού, καθώς και ορισμένα άλλα στοιχεία. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι τα κοινοτικά όργανα μπορούν ελεύθερα να επιλέξουν, εντός των ορίων του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτουν, μεταξύ διαφόρων τύπων δασμών (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 1990, C-305/86 και C-160/87, Neotype Techmashexport κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2945, σκέψη 58). Επομένως, στην περίπτωση του ακατέργαστου χυτοσιδήρου από αιματίτη καταγωγής των διαλαμβανόμενων στην απόφαση 67/94 κρατών, η Επιτροπή είχε την ευχέρεια να επιβάλει ειδικό δασμό, σε συνδυασμό, ενδεχομένως, με μεταβλητό δασμό, του οποίου η καταστρατήγηση θα ήταν δυσχερέστερη [βλ., όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3068/92 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1992, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ επί των εισαγωγών χλωριούχου καλίου (ποτάσσας), καταγωγής Λευκορωσίας, Ρωσίας και Ουκρανίας (ΕΕ L 308, σ. 41), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 643/94 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1994 (ΕΕ L 80, σ. 1), απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, Τ-87/98, International Potash Company κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-3179, σκέψεις 43 έως 48]. Όπως, όμως, προκύπτει από την εξηκοστή έκτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 67/94, η Επιτροπή αποφάσισε, κάνοντας χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει, ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, «η επιβολή ελάχιστης τιμής συνιστά μέτρο καταλληλότερο από οποιοδήποτε άλλο για την επίτευξη» των στόχων της εν λόγω αποφάσεως.

47 Δεδομένου ότι ένας μεταβλητός δασμός μπορεί ευχερώς να καταστρατηγηθεί και ότι μια τέτοια πρακτική μπορεί να αποτραπεί με την επιβολή ειδικού δασμού ή με τη συνδυασμένη επιβολή μεταβλητού και ειδικού δασμού, το γεγονός ότι, με την απόφαση 67/94, η Επιτροπή επέλεξε, παρά ταύτα, να επιβάλει μεταβλητό δασμό δεν

δικαιολογεί, αφεαυτού, το να μη προσδιορίζεται, εν γένει, ο δασμός αντιντάμπινγκ βάσει της δηλωθείσας δασμολογητέας αξίας, όπως προβλέπει η εν λόγω απόφαση, πράγμα που θα απέβαινε σε βάρος των εισαγωγέων.

48 Κατόπιν των προεκτεθέντων, τα επιχειρήματα της Ιταλικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής δεν είναι ικανά να αναιρέσουν το συμπέρασμα που ρητώς και σαφώς επιβάλλει το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2005, C-220/03, ΕΚΤ κατά Γερμανίας, Συλλογή 2005, σ. I-10595, σκέψη 31).

49 Υπό τις συνθήκες αυτές, κρίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94, οι τελωνειακές αρχές δεν δύνανται να προσδιορίσουν τη δασμολογητέα αξία, για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση αυτή δασμού αντιντάμπινγκ, βάσει της τιμής που καθορίστηκε στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής για την οποία έγινε η διασάφηση, εφόσον η δηλωθείσα τιμή αντιστοιχεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον εισαγωγέα τιμή.

Σχετικά με τη δυνατότητα των τελωνειακών αρχών να χρησιμοποιούν προγενέστερη πώληση ως βάση για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ, οσάκις αμφισβητούν ότι η δηλωθείσα κατά τη διασάφηση τιμή είναι πραγματική

50 Για να κριθεί αν οι τελωνειακές αρχές δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως σημείο αναφοράς, για την επιβολή του προβλεπόμενου στην απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ, την τιμή που ορίστηκε στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής για την οποία έγινε η διασάφηση, οσάκις αμφισβητούν ότι η δηλωθείσα κατά τη διασάφηση τιμή είναι πραγματική, πρέπει να εξεταστούν οι οικείες διατάξεις του κανονισμού εφαρμογής και τα άρθρα 29 έως 31 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων του μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ.

51 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως 67/94, εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τους τελωνειακούς δασμούς.

52 Σημειωτέον, στο πλαίσιο αυτό, ότι το άρθρο 181 α του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό 3254/94, ορίζει ότι, εφόσον οι τελωνειακές αρχές αμφιβάλλουν βασίμως για το αν η δηλούμενη αξία αντιπροσωπεύει το πράγματι πληρωθέν ή πληρωτέο ποσό, δεν υποχρεούνται να καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων βάσει της μεθόδου της συναλλακτικής αξίας και μπορούν να μη δεχθούν τη δηλωθείσα τιμή, εφόσον διατηρούν τις αμφιβολίες αυτές και αφού ζητήσουν συμπληρωματικά στοιχεία ή έγγραφα και παράσχουν στον ενδιαφερόμενο εύλογη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή του σχετικά με τους λόγους στους οποίους στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές.

53 Μολονότι αυτή η διάταξη του κανονισμού εφαρμογής δεν είχε τεθεί ακόμη σε ισχύ όταν έγινε η διασάφηση των επίμαχων στην κύρια δίκη εμπορευμάτων, εντούτοις κωδικοποιεί, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή, την κρατούσα, τόσο σε διεθνές όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, τελωνειακή πρακτική κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης. Επιπλέον, το άρθρο 29, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα επιβάλλει τις ίδιες διαδικαστικές προϋποθέσεις οσάκις οι τελωνειακές αρχές έχουν λόγους να θεωρούν ότι οι σχέσεις μεταξύ αγοραστή και πωλητή έχουν επηρεάσει την τιμή. Επομένως, οι διαδικαστικές αυτές προϋποθέσεις είναι συνυφασμένες με το σύστημα εκτιμήσεως.

54 Η Επιτροπή, επικαλούμενη το άρθρο 181 α του κανονισμού εφαρμογής, καθώς και την προαναφερθείσα τελωνειακή πρακτική, φρονεί ότι οι ιταλικές τελωνειακές αρχές ορθώς έλαβαν υπόψη τους την τιμή που είχε καθοριστεί στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής βάσει της οποίας δηλώθηκε η δασμολογητέα αξία.

55 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 181 α του κανονισμού εφαρμογής απλώς ορίζει ότι οι τελωνειακές αρχές «δεν υποχρεούνται να καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία [...] βάσει της μεθόδου της συναλλακτικής αξίας», χωρίς, όμως, να διευκρινίζει ποια άλλη αξία πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να υποκαταστήσει τη συναλλακτική.

56 Κατά τα άρθρα 30 και 31 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως 67/94, έχουν εφαρμογή όσον αφορά τον ορισθέντα με την απόφαση αυτή δασμό αντιντάμπινγκ, όταν η δασμολογητέα αξία δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 29, καθορίζεται με εφαρμογή, πρώτον, του ως άνω άρθρου 30 και, δεύτερον, του ως άνω άρθρου 31.

57 Τίθεται, επομένως, το ζήτημα αν, σε περίπτωση που, κατόπιν της έρευνας για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί η πραγματική συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή στο πλαίσιο της συναλλαγής για την οποία έγινε η διασάφηση, οι τελωνειακές αρχές δύνανται, σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 31 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, να χρησιμοποιήσουν ως σημείο αναφοράς την τιμή προγενέστερης πωλήσεως.

58 Όσον αφορά, αφενός, το άρθρο 30 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, υπενθυμίζεται ότι σκοπός του άρθρου αυτού είναι, κατ' ουσίαν, ο προσδιορισμός της δασμολογητέας αξίας βάσει της εν γένει ισχύουσας τιμής του συγκεκριμένου εμπορεύματος. Πάντως, η ιδιαιτερότητα των περιπτώσεων ντάμπινγκ συνίσταται στην εισαγωγή ενός εμπορεύματος στην κοινοτική αγορά σε τιμή χαμηλότερη από αυτή που ισχύει στην αγορά. Επιπλέον, η ιδιαιτερότητα του μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ έγκειται στο ότι ο δασμός αυτός υπολογίζεται σε συνάρτηση με τη διαφορά μεταξύ της κατώτατης τιμής εισαγωγής και της τιμής που συμφωνήθηκε συγκεκριμένα για το επίμαχο εμπόρευμα. Επομένως, η δασμολογητέα αξία που προσδιορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 30, βάσει της εν γένει πληρωτέας ή πληρωθείσας τιμής, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επιβολή μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ.

59 Αφετέρου, το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα προβλέπει ότι, υπό τις προϋποθέσεις που αυτό ορίζει, η δασμολογητέα αξία καθορίζεται βάσει των διαθέσιμων εντός της Κοινότητας στοιχείων, με εύλογο τρόπο, συμβιβαζόμενο με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις των εκεί αναφερόμενων διεθνών συμφωνιών, καθώς και των διατάξεων που απαριθμεί.

60 Υπενθυμίζεται, σχετικά, ότι, κατά τη νομολογία, σκοπός της κοινοτικής νομοθεσίας περί τελωνειακής εκτιμήσεως είναι η διαμόρφωση ενός συστήματος δίκαιου, ομοιόμορφου και ουδέτερου, το οποίο να αποκλείει τη χρησιμοποίηση αυθαιρέτων ή πλασματικών δασμολογικών αξιών (προπαρατευθείσα απόφαση Unifert, σκέψη 35, και αποφάσεις της 19ης Οκτωβρίου 2000, C-15/99, Sommer, Συλλογή 2000, σ. I-8989, σκέψη 25, και της 16ης Νοεμβρίου 2006, C-306/04, Compaq Computer International Corporation, Συλλογή 2006, σ. I-10991, σκέψη 30), και ότι ο σκοπός αυτός είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις της εμπορικής πρακτικής (απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991, C-299/90, Hepp, Συλλογή 1991, σ. I-4301, σκέψη 13). Σύμφωνα με το σημείο 2 των σχετικών με τη δασμολογητέα αξία ερμηνευτικών σημειώσεων του παραρτήματος 23 του κανονισμού εφαρμογής, σχετικά με το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, οι μέθοδοι εκτιμήσεως που μπορούν να χρησιμοποιούνται δυνάμει του ως άνω άρθρου 31, παράγραφος 1, θα πρέπει να είναι οι οριζόμενες από τα άρθρα 29 και 30, παράγραφος 2, του κώδικα αυτού, αλλά μια «εύλογη ελαστικότητα» κατά την εφαρμογή των μεθόδων αυτών θα ήταν σύμφωνη με τους στόχους και τις διατάξεις του άρθρου 31, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα.

61 Δεδομένης της ανάγκης προσδιορισμού της δασμολογητέας αξίας, για την επιβολή μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ, και της διαλαμβανόμενης στο σημείο 2 των ως άνω ερμηνευτικών σημειώσεων «εύλογης ελαστικότητας», πρέπει να γίνει δεκτό ότι η τιμή που καθορίστηκε στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής για την οποία υποβλήθηκε διασάφηση μπορεί να συνιστά διαθέσιμο εντός της Κοινότητας στοιχείο, δυνάμενο, σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, να ληφθεί υπόψη ως βάση υπολογισμού της δασμολογητέας αξίας. Συγκεκριμένα, λόγω της υπομνησθείσας στη σκέψη 58 της παρούσας αποφάσεως ιδιαιτερότητας του μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ, η τιμή αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως σημείο αναφοράς για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής, καθώς ο συγκεκριμένος τρόπος προσδιορισμού είναι και «εύλογος», κατά την έννοια του άρθρου

31, παράγραφος 1, και συμβατός με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις των διεθνών συμφωνιών, καθώς και των διατάξεων στις οποίες παραπέμπει το εν λόγω άρθρο 31, παράγραφος 1.

62 Πάντως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 31, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, ο προσδιορισμός της δασμολογητέας αξίας βάσει της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν μπορεί να στηριχθεί σε ένα σύστημα το οποίο προβλέπει ότι μεταξύ δύο πιθανών αξιών γίνεται δεκτή, για τελωνειακούς σκοπούς, η υψηλότερη. Προσαρμοζόμενη σε ένα πλαίσιο επιβολής μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ, η διάταξη αυτή αποκλείει ένα σύστημα το οποίο προβλέπει να γίνεται δεκτή η χαμηλότερη αξία. Εξάλλου, κατά το άρθρο 31, παράγραφος 2, στοιχείο ζ΄, του εν λόγω κώδικα, ο προσδιορισμός της δασμολογητέας αξίας δεν μπορεί να βασίζεται σε αυθαίρετες ή πλασματικές αξίες.

63 Επιβάλλεται, επομένως, η διευκρίνιση ότι η δασμολογητέα αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του μεταβλητού δασμού αντιντάμπινγκ αντιστοιχεί στην τιμή που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της πλέον πρόσφατης, σε σχέση με αυτή για την οποία έγινε η διασάφηση, πωλήσεως, ως προς την οποία οι τελωνειακές αρχές δεν έχουν κανέναν αντικειμενικό λόγο να αμφιβάλλουν ότι είναι πραγματική.

64 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94, οι τελωνειακές αρχές δεν δύνανται να προσδιορίσουν τη δασμολογητέα αξία, για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση αυτή δασμού αντιντάμπινγκ, βάσει της τιμής που ορίστηκε για τα συγκεκριμένα εμπορεύματα στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής για την οποία έγινε η διασάφηση, οσάκις η δηλωθείσα τιμή αντιστοιχεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον εισαγωγέα τιμή. Οι τελωνειακές αρχές, οσάκις αμφιβάλλουν βασίμως για το αν η δηλωθείσα αξία είναι πραγματική και εφόσον οι αμφιβολίες αυτές επιβεβαιωθούν, αφού ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία και δοθεί στον ενδιαφερόμενο εύλογη δυνατότητα να προβάλει την άποψή του σχετικά με τους λόγους στους οποίους στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές, χωρίς να καταστεί δυνατόν να προσδιοριστεί η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή, δύνανται, σύμφωνα με το άρθρο 31 του κοινοτικού τελωνειακού

κώδικα, να υπολογίσουν τη δασμολογητέα αξία, για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ, βάσει της τιμής που συμφωνήθηκε για τα συγκεκριμένα εμπορεύματα στο πλαίσιο της πλέον πρόσφατης, σε σχέση με αυτή για την οποία έγινε η διασάφηση, προγενέστερης πωλήσεως, ως προς την οποία δεν έχουν κανέναν αντικειμενικό λόγο να αμφιβάλλουν ότι είναι πραγματική.

Επί των δικαστικών εξόδων

65 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως 67/94/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 1994, περί επιβολής προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές στην Κοινότητα ακατέργαστων χυτοσιδήρων από αιματίτη, καταγωγής Βραζιλίας, Πολωνίας, Ρωσίας και Ουκρανίας, οι τελωνειακές αρχές δεν δύνανται να προσδιορίσουν τη δασμολογητέα αξία, για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση αυτή δασμού αντιντάμπινγκ, βάσει της τιμής που ορίστηκε για τα συγκεκριμένα εμπορεύματα στο πλαίσιο πωλήσεως προγενέστερης αυτής για την οποία έγινε η διασάφηση, οσάκις η δηλωθείσα τιμή αντιστοιχεί στην πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα από τον εισαγωγέα τιμή.

Οι τελωνειακές αρχές, οσάκις αμφιβάλλουν βασίμως για το αν η δηλωθείσα αξία είναι πραγματική και εφόσον οι αμφιβολίες αυτές επιβεβαιωθούν, αφού ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία και δοθεί στον ενδιαφερόμενο εύλογη δυνατότητα να προβάλει την άποψή του σχετικά με τους λόγους στους οποίους στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές, χωρίς να καταστεί δυνατόν να προσδιοριστεί η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή, δύνανται, σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, να υπολογίσουν τη δασμολογητέα αξία, για την επιβολή του ορισθέντος με την απόφαση 67/94 δασμού αντιντάμπινγκ, βάσει της τιμής που συμφωνήθηκε για τα συγκεκριμένα εμπορεύματα στο πλαίσιο της πλέον πρόσφατης, σε σχέση με αυτή για την οποία έγινε η διασάφηση, προγενέστερης πωλήσεως, ως προς την οποία δεν έχουν κανέναν αντικειμενικό λόγο να αμφιβάλλουν ότι είναι πραγματική.

(υπογραφές)